



Handläggare: Krisztina Buki  
Telefon: 08-508 21 079

Till  
Stadsdelsnämnden  
2011-01-20

## **Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning**

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Charlotte Svensson  
Stadsdelsdirektör

Eva Folke  
Verksamhetsområdeschef

### **Sammanfattning**

Mot bakgrund av förändrad lagstiftning och utveckling av praxis samt nya rutiner för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning, har socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen tagit fram ett förslag på reviderade riktlinjer.

Förvaltningen anser att förslaget ger en bra grund för handläggning av insatser samt ger bättre förutsättningar för lika bedömningar i staden. Synpunkter avseende förslaget redovisas i ärendet.



## Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansli- och serviceavdelningen i samverkan med verksamhetsområdet för vuxna, funktionsnedsatta och äldre. Ärendet har behandlats av handikapprådet den 13 januari 2011 och samverkan har skett i förvaltningsgruppen samma dag.

## Bakgrund

Mot bakgrund av förändrad lagstiftning och utveckling av praxis samt nya rutiner för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) till personer med funktionsnedsättning har socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen genomfört en översyn av riktlinjerna för området. Riktlinjeöversynen föranleddes av de förändringar i lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta, LSS, som riksdagen fattade beslut om den 27 maj 2010 och som införs den 1 januari 2011.

En ny lag (2010:000) om registerkontroll införs samtidigt som innebär att den som bedriver verksamhet enligt LSS som omfattar stöd- och serviceinsatser till barn- och ungdomar inte får anställa någon utan att först kontrollera registerutdrag ur belastningsregistret. Nuvarande lag om statlig assistansersättning (LASS) upphör och istället införs motsvarande regler om assistansersättning i en ny försäkringsbalk.

## Sammanfattning av remissen

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa en rättsäker och lika behandling när det gäller att utreda och bedöma behovet av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Riktlinjerna utgår i första hand från LSS och från SoL men också från hälso- och sjukvårdslagen, offentlighet- och sekretesslagen och förvaltningslagen.

Föreslagna förändringar motiveras, utöver behovet att anpassa riktlinjerna till aktuell lagstiftning och praxis, av behov av att förtydliga och komplettera



riktlinjerna. Det gäller särskilt utredning av rätten till personlig assistans enligt LSS. Dessutom föreslås nya riktlinjer för bland annat ett barnperspektiv i handläggningen, för samverkan, individuell planering och samordning av insatser från kommunen och landstinget samt för anhörigstöd.

I förslaget har riktlinjerna även omstrukturerats och fått en annan kapitelindelning än nuvarande version. Pågående översyn av riktlinjer för korttidsvistelse och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt LSS kommer att fortgå under hösten 2010 i samverkan med utbildningsförvaltningen, varför ytterligare revideringar av dessa avsnitt kan bli aktuella.

Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen i de individuella behovsbedömningar som alltid ska göras. Syftet är att säkerställa en rättsäker och likabehandling i staden.

Ärendet har beretts inom socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen i samråd med sju representanter från stadsdelsförvaltningar och i samverkan med juridiska avdelningen inom stadsledningskontoret. Avsnittet om bostadsanpassningsbidrag och förmedling av annan särskilt anpassad bostad enligt LSS har utarbetats i samråd med stadsbyggnadskontorets bostadsanpassningsavdelning samt Stockholms bostadsförmedling AB.

En mer detaljerad redogörelse av förändringarna i riktlinjerna återfinns i remissen, bilaga ett.

## **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Syftet med riktlinjerna är att säkra rättsäkerhet och lika bedömningar i staden. Förvaltningen anser att förslaget till reviderade riktlinjer ger en bra grund för handläggningen av insatser enligt LSS och SoL. Flera viktiga frågor har särskilt uppmärksamats och flera förtydliganden gjorts.

I förslaget har det införts nya riktlinjer för frågor om brottsoffer och kvinnofridsbrott i samband med handläggning av ärenden som rör personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning är särskilt utsatta och det är synnerligen viktigt att detta uppmärksammas i handläggningen av dessa ärenden, varför förslagen i de nya riktlinjerna viktiga.



Vidare har barnperspektivet stärkts och det har exemplifierats i vilka situationer det särskilt ska beaktas samt hur det ska bevakas i samverkan med andra huvudmän.

I riktlinjerna görs också flera förtydligande beträffande handläggningen av ärenden rörande ”grundläggande behov”, ”Alzheimer” och ”dubbelassistans”. Ett tydliggörande av skillnaden mellan grundläggande behov och andra personliga behov som grund för rätt till personlig assistans samt att en bedömning av om en person med Alzheimers sjukdom tillhör personkrets två, införs i riktlinjerna.

Vidare föreslås ett nytt avsnitt om bostadsanpassning och så kallad dubbelassistans. Bland annat har det förtydligats att kommunen *alltid ska* utreda om behovet kan minskas eller avhjälpas genom bostadsanpassning. Förvaltningen anser att dessa förtydliganden i de nya riktlinjerna utgör god vägledning i handläggningen.

Avslutningsvis anser förvaltningen att de nya riktlinjerna stärker individens möjligheter att påverka sin situation och kunna leva ett liv, i den mån det är möjligt, som de flesta andra. Det betonas att arbetslinjen för daglig verksamhet och sysselsättning samt dagverksamhet behöver förstärkas. Ett övergripande mål för daglig verksamhet enligt LSS och för sysselsättning enligt SoL är att utveckla möjligheterna till arbete.

De föreslagna ändringarna gällande ledsagning ger den enskilde utökad möjlighet att delta i samhället, göra matinköp eller kunna uträta bankärenden. Även närståendes rätt till avlösning föreslås bli mer flexibel genom att närstående ges möjlighet att själva disponera de beviljade antalet timmar för en hel månad.

---

## **Bilaga**

*Förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning*